

28/01/2008
2008/3

BASIN BÜLTENİ

1.5 milyar YTL'lik zeytin dalı

Hazine ve işletmeler için hayat öpücüğü olarak tanımlanabilecek “kamu alacaklarının tahsili”ne ilişkin yasa teklifi Bakanlar Kurulu’nda bekliyor. İstanbul Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası’nın (İSMMMÖ) hesaplamasına göre, Maliye Bakanlığı’na hazırlanan kamu alacaklarının tahsiline ilişkin tasarı, Hazine için en az 1.5 milyar YTL gelir anlamına gelirken işletmeler, vergi daireleri ve yargı için de “rahatlama”yı ifade ediyor.

İSMMMÖ’nun incelemesine göre, ihtilafli vergi dosyalarına uzlaşma eli uzatmak üzere hazırlanan tasarı, kamuoyunda farklı algılamalara yol açsa da; mükellefin beyan ettiği ve ödemekle yükümlü olduğu, vergi inceleme elemanları tarafından sürdürülen incelemeler ile takdir komisyonlarının işlemini bekleyen dosyaları “af etmiyor”. Bu yönüyle desteklenmesi gereken tasarının yasalaşması durumunda 70 bin dosya kapanacak ve kamunun ortalama 1.5 milyar YTL gelir sağlaması mümkün olabilecek.

İSMMMÖ’nun “Borçlu İşletmelere Zeytin Dalı” raporuna göre, söz konusu uygulamadan 30 bini usulsüzlük (inceleme ya da takdir komisyonunca öngörülen matrah takdiri sonucunda vergi hesaplanması, hesaplanan vergiye 1-3 kat arası ceza kesilmesi işlemi), 40 bini vergi ziyayı olmak üzere 10 binlerce dosya “uzlaşma önerisi”nden yararlanabilecek. Buna göre, Maliye’nin bu kapsamda 3.5 milyar YTL’lik ihtilafli alacağı bulunuyor. Maliye bu tutarın yüzde 40-50’sini bile alabilse en az 1.5 milyar YTL’lik alacağı tahsil etmesi olanaklı görünüyor.

TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı ve İSMMMÖ Başkanı Yahya Arıkan, Maliye’nin yargıya intikal eden davaların büyük bir kısmını kaybettiğine değinerek “Bu tasarı ne üç kağıtçıyı ne de kaçakçıyı affediyor. Burada söz konusu olan sadece bir ödeme kolaylığı, gecikme zammından vazgeçmektir. Bakanlar Kurulu zaman kaybetmeden tasarımı ele almalıdır” dedi.

Arıkan, 2001 krizini takip eden yıllarda, bankaların kredi kartı borçlularına ana para ve masrafları ödemek üzere kredi kartı borçlularına büyük kolaylıklar

tanıdığını anımsatarak “Bankalar, Tüketici Yasası değişip temerrüt faizi de sınırlanınca tüketiciyle uzlaşmayı tercih ettiler. Bu konunun istatistiklerini henüz çıkarmadık ama ben eminim ki uzlaşmayı red eden, kolaylık tanımayan banka alacağını tahsil edememiştir. Önemli olan vermeye hazır kurum, kişi varsa ona ulaşmak, alacağı tahsil etmektir” dedi.

Arıkan, büyümenin yavaşladığı ve Türkiye ekonomisinin küresel likitide daralmasından olumsuz etkilendiği bir ortamda söz konusu düzenlemenin hem Hazine hem de binlerce işletmeye soluk aldıracağını belirtti. Arıkan, “Önümüzdeki aylarda reel sektörün daha da güç koşullarda üretime devam edeceği göz önüne alınmalı. Bu düzenleme çok sayıda işletmeyi rahatlatacak, istihdama da katkı sağlayacaktır” dedi.

İSMMMO’nun raporunda şu saptamalar yer aldı;

* Yasa önerisi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde beyana dayanan vergilerde (Gelir, Kurum, KDV, ÖTV, Muhtasar, Gümrük, Veraset İntikal, Banka, Sigorta, Özel İletişim gibi) yasalaştığı tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere ilişkin düzenlendi. Yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; Vergi Usul Kanunu (VUK) hükümlerine göre ikmalen, re’sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezalarına uzlaşma yoluyla tahsil kolaylığı getiriliyor.

Buna göre yararlanmak isteyenlerde şu koşullar aranacak;

* Vergi, resim, harç, fon payı ve bunlara bağlı cezaların, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olması,

* İkmalen, re’sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezalarından olması. **(İkmalen, Re’sen ve İdarece tarhiyat; Vergi mükellefleri hakkında yapılan Vergi incelmesi veya Takdir komisyonu tarafından matrah takdiri soncunda vergi hesaplanması demektir. Hesaplanan bu vergilere 1 ila 3 kat Vergi ziyai cezası kesilir yani hesaplanan verginin bir katı veya özelliğine göre 3 kat ceza kesilmesi işlemidir.)**

* Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma, veya temyiz süreleri geçmemiş veya ihtilafli olup kanun yolu tüketilmemiş bulunanlar vergi ve cezalardan olması, (kesinleşmiş vergi ve cezalar kanun hükmünden yararlanamaz.)

* Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar VUK'nun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi,

* Uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi cezalarının ve kanun kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte tamamen ödenmesi gerekiyor.

İNDİRİM VE TAKSİT OLANAĞI

* Tasarıya göre, ihtilafli vergi ve cezalarda; önce “indirim” yapılacak, sonra da kalan kısma “18 ayda 18 eşit taksitte” ödeme kolaylığı sağlanacak olup, 18 ay boyunca ödenecek taksitlere, ayrıca gecikme zammı da uygulanmayacak.

* Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları da “uzlaşma yoluyla indirimli ödeme” kolaylığından yararlanabilecek.

Mevcut Vergi Usul Kanununa göre Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları hakkında uzlaşma yapılabiliyor. Bu cezalarla ilgili olarak, yeni yasadan yararlanılmak istenilmesi durumunda;

* Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının yüzde 50'si indirilecek, kalan kısım, 18 ayda 18 eşit taksitte, faizsiz olarak ödenecek.

Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesinde yer alan “kaçakçılık suçları ve cezaları” ile ilgili olarak “üç kat” olarak kesilen “vergi ziyai cezaları” ve bununla ilgili vergilerde, “uzlaşma yoluyla indirimli ödeme” kolaylığından yararlandırılabilir.

Yürürlükte bulunan VUK'na göre, 359. maddede yer alan “kaçakçılık suçları ve cezaları” içinde uzlaşma söz konusu olmadığından bu suçları işleyen mükelleflere özel uzlaşma hakkı tanınmıyor. Yürürlükteki uygulamaya göre;

- 1- Defter ve belgelerinde muhasebe hileleri yapanlar,
- 2- Defter ve belgelerini tahrif edenler,
- 3- Defter ve belgelerini gizleyip, vergi inceleme elemanına ibraz etmeyenler,
- 4- Kapsamı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen ve kullananlar,
- 5- Defter, kayıt ve belgelerini yok edenler,
- 6- Belgelerin asıl ve suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar, başka bir anlatımla naylon fatura alanlar ve düzenleyenler, hakkında hem vergi ve para cezası hem de hapis cezası uygulanıyor. Vergi ziyai

cezası olarak uygulanan para cezası, hesaplanan verginin “üç katı” olarak kesiliyor. Tasarıya göre, yukarıdaki fiiller nedeniyle istenmiş olan, vergi ve cezalar, “uzlaşma” konusu olabilecek. Uzlaşılan vergi ve cezalar da 18 ayda 18 eşit taksitte faizsiz olarak ödenebilecek.

Tasarı hükümlerinden yararlanılarak ödenecek alacaklara taksit sürelerinde ödendiği sürece gecikme zammı hesaplanmayacak.

Tasarıda öngörülen taksitlerin süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde,

- Ödenmemiş olan tutarların son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksidin son taksite ait olması halinde ise bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte her ay ve kesri için ayrı ayrı yüzde 5 fazlası ile ödenmesi şartıyla tasarı hükümlerinden yararlanır.

* İl özel idareleri ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar için (Emlak Vergisi, Çevre temizlik Vergisi gibi belediyelerin tahsil ettiği) tasarı hükmü uygulanmayacak.